

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 19 (2048) 1997 m. gegužės mėn. 20 d.

Eina 42-rus metus.

Melbourne

Kas Tau davė tą galią

Paskutinės Išganytojo dienos ir valandos žemėje. Priešai iš paskutiniųjų stengiasi Jėzų apkaltinti, sugėdinti, pažeminti. Kodėl? Aukštieji kunigai, Rašto žinovai, tautos Vyresnieji, seniūnai - įvairių sinedrimumo grupių. Atstovai - nori sunaikinti Dievo siųstąjį Pasiuntinį, savo Mesiją, kurio šimtmečiais ir tūkstantmečiais laukė žmonija. Kokios nelygios jėgos: galia, teise, beginklis, tik tiesa, gerumu ir meile nešinas, minios palaikomas Kristus. Todėl užpuolikams nedrąsu pradėti

Rašo kun. K.J. Ambrasas, SJ

galutinę ir žūtutinę kovą su įkyrėjusiu Pranašu, Tautos Vaduotoju, vargšų užtarėju ir stebuklinguoju Gydytoju. Reikia nuo Jo atgrasyti minią. Jos akivaizdoje suniekinti, kad daugiau Jo neliaupsintų, Juo netikėtų, paskui Ji nesekiottų. „Kas tau davė šią galią? (Mt 21,23) - prisipyrę šventykloje šie tardytojai klausia. Suprasdamas jų piktus kėslus, išvengia tiesioginio atsakymo. Pats Jėzus jų paklausia apie Joną

Krikštytoją; ar Jo krikštas buvęs iš dangaus ar žmonių? Vadai tikėjosi, kad Kristus pasakys kokį atžarų paniekos žodį Mozės ar Senojo Įstatymo adresu. Deja? Neišgirdo. Užtūt Kristų apjuokę minios akyse, jie patys buvo priversti atsakyti: „Mes nežinome“ (Mt 21,27). Dėjosi tokie išminčiai, tokie gudročiai - nežinome! Minios toks atsakymas nepatenkino. Ji galėjo vien tik pasišaipyti. O Jėzus darsyk parodė artimą ryšį su Jonu. Kadangi Sinedrimumo nariai nepripažino Jono Krikštytojo, niekais vertė ir Jėzaus

išganytojišką misiją. Tačiau minia dar mūru stovėjo už Kristų. Jos palankumas buvo nei palaužtas, nei susvyravęs.

Koks tolesnis Kristaus žingsnis? Jis pasako nuo senovės daugeliui žinomą palyginimą apie du sūnus. Vienas tėvui pasisakė einąs į vynuogyną, bet nenuėjęs, o kitas - apsigalvojo ir nuėjo dirbti (plg. Mt 21,31) ir šitai įvykdęs Tėvo valią...

Iš pirmo žvilgsnio atrodo, koks čia gali būti ryšys tarp ankstesnės Sinedrimumo atstovų - Jėzaus scenos ir tarp šio palyginimo veikėjų? Palyginimas baigiamas tuometinius tiesioginius įvykius liečiančia išvada: „muitininkai ir ištvirkėlės greičiau pateks į Dievo karalystę. Nes Jonas atėjo pas jus teisybės keliu, bet jūs netikėjote juo“. (Mt 21,31). Kaip šiame palyginime metaforiškai įjungti Rašto žinovai, tautos seniūnai! Juk sūnus, iš pradžių sutikęs eiti į vynuogyną, kaip tik ir yra tos sinedrimumo neapykantos ir rengiamo pražūtingo plano, kerštingosios politikos besilaikantys Jėzaus priešai. O tie, kuriuos žydų tauta iš ankso pasmerkė - paleistuvės, muitininkai, girtuokliai ir kiti nusidėjėliai, darę atgailą ir pripažinę Jono Krikštytojo žodžius ir pasikrikštiję, tie tuo pačiu vėliau priėmė ir Kristaus mokslą. Tai nelyginant tasai sūnus, kuris iš pradžių nesutiko dirbti vynuogyne, o paskui klusniai nuėjo ir dirbo. Taigi Jono Krikštytojo parodytasis atgailos, pasitaismo ir atgimimo, arba, anot evangelisto Mato, vadinamasis „teisybės kelias“. Tas pats ir mūsų laikų visų tautų, visos žmonijos ir mano asmenišką kelias. Jo iešką ir trokštą žengti - būsimosios dangaus karalystės, kuri ateis po Antrojo Kristaus atėjimo, - patikimas laidas visiems mūsų laikų žmonėms.

- VISAGALIS DIEVE TĖVE!

Begalinio Tavo gerumo, kuri Tave privertė sukurti dangų ir žemę, paskatintas, kiekvieną savo sielos atodūsi skiriu Tau ir tiesiu į Tave rankas, kad atsistum šv. Dvasios spindulį parodyti man priešaringomis XX a. pabaigos dienomis taip reikalingą „teisybės kelią“. Trokštu nuo jo nenukrypti į klaidžius šuneklius ir neprarasti Amžinybės.

- ISTIKIMASIS TĖVO

SUNAU! Tokia brangia kaina mums nubrėžęs išganyto kelią, neleisk, kad apgaulinga savimeilė, puikybė, godumas, pyktis ir kitos šėtono statomos užtarvos ir kliūtys man pastotų kelią, kurį savo kancios ir mirties kaina man nutiesei.

- ŠV. DVASIA! Dosniai

dalijanti išminties, teisingumo, Dievo baimės, meilės ir kitas dangiškasias dovanas, nepagailėk man, kuris yra toks silpnas, bevalis ir dažnai klystantis, surasti siaurų, bet patikimą „teisybės kelią“, kuris vienintelis gali nuvesti į didįjį tikslą.

- DIEVO IR VISŲ MŪSŲ

MOTINA, MERGELE MARIJA! Taip visa širdimi buvai pasišventusi kilniai savo moterystės užduočiai, uoliai ir šventai mokėjusi pildyti Dievo valią, savo galingu užtarimu ir malda neaplenk manęs, nedristančio (-ios) pakelti galvos į Tavo šviesų veidą, pro širdies graudulį, Motin, meldžiu: užtark mane pas atlaidųjį savo Sūnų Jėzų, kurį tiek syk begėdiškai išskaudinaul

IOANNES PAVLVS II PONT. MAX.

DILECTE FILI, SALVTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM.

PRECES AD NOS ADMOTAS LIBENTI BENIGNOQVE ANIMO EXCIPIENTES, VT SINGVLARIS IN TE BENEVOLENTIAE NOSTRAE TESTIMONIUM
PVBlice EXHIBEAMVS QVIPPE CVM DE CATHOLICAE REI PROPECTV ATQVE INCREMENTO NON VNO SIS NOMINE BENE MERITVS, TE

Pranas Dauknys

ex Archidioecesi Kraunensi

NOSTRVM PRAELATVM HONORARIVM

ELIGIMVS, FACIMVS AC RENVTIAMVS

TIBI IDEO PRIVILEGIA, HONORES, PRAEROGATIVAS CONCEDIMVS, QVAE EX INSTRVCTIONE „VT SIVE“ SECRETARIAE STATVS SEV PAPALIS
CVM HAC DIGNITATE SVNT CONVNCTA.

DATVM ROMAE, APVD S. PETRVM, DIE VII Martii MCMXCVII

+ Angelus Card. Sodano, Secretarius Status

DOKUMENTO VERTIMAS IŠ LOTYNŲ KALBOS

JONAS PAULIUS II PONTIFEX MAXIMUS (oficialus Popiežiaus titulas) -

Vyriausiasis Kunigas mylimam Sūnui Sveikinimą ir Apaštalinį Palaiminimą suteikia. Mums siųstus prašymus priimdami miela ir palankia dvasia, kad Tau viešai parodytume mūsų geraširdiškumo liudijimą, kai katalikiškuose dalykuose esi iš tikro iškilus ne vienu vardu gerai užsitarnavęs, TAVE, PRANAS DAUKNYS iš Kauno Arkivyskupijos, išrenkame, pakeliame ir skelbiame MŪSŲ GARBĖS PRAELATU. Šiam tikslui Tau suteikiame privilegijas, garbės, pirmenybes, kurios Vatikano valstybės bei popiežiškojo sekretoriato instrukcija „ut sive“ yra kartu sujungtos.

Duota Romoje prie Šv. Petro 1997 m. kovo 7 d. Vatikano antspaudas.
Pasirašė: Angelus Kardinolas Sodano, Sekretorius Vatikano Valstybės

PADEKA: Nuoširdžiai dėkoju Jo Ekscelencijai Antanui Vaičiui - Telšių Vyskupui Ordinariui - daugiausia pasidaravusiam pas Popiežių Joną Paulių II - man suteikiant šį Garbės Titulą.

Kun. prel. dr. Pr. Dauknys

Mes džiaugiamės kartu su mūsų gerbiamu prelatu, kad ši mūsų maža lietuvių tautinė parapija jau antrą kartą atsimenama prie šv. Petro sosto. Mes sveikiname mūsų naująjį prelatą daktarą Praną Dauknį ir prašome Jam Aukščiausiojo nuolatinės palaimos bei Šventosios Dvasios dovanų jam ir mūsų visai parapijai.

Parapijos Taryba

SVEIKINAME

Kun. prel. dr. Praną Dauknį kartu džiaugiamės Jo pelnytais laimėjimais ir pripažinimu - šv. Petro sosto apdovanojimais NOSTRUM PRAELATUM HONORARIUM.

Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos Valdyba

Skausminga sunkaus laikotarpio patirtis

Tikrosios laisvės liudijimas

Eucharistijos kaip laisvės šaltinio skelbimas yra nepaprastai aktualus. Galbūt taip, kaip mūsų laikais, anksčiau niekada nebuvo jaučiamas laisvės dvelkimas, o kartu pamintas pagrindinės žmonių ir tautų teisės. Mūsų amžiaus žmonija pasiekė nuostabaus brandumo savimonės, susijusios su asmens orumu, bet galbūt niekada anksčiau nebuvo padaryta tokių bausių nusikaltimų laisvei ir žmogaus teisėms.

Žmogaus socialinės bei politinės laisvės, neseniai atgautos po ilgų totalitarizmo metų Rytų Europos šalyse, ir drauge tikrosios laisvės krizė išsivysčiusiose šalyse su daugiamete demokratijos tradicija tampa rimtu iššūkiu Bažnyčiai.

Ką reikia daryti, kad Bažnyčia, apmąstydama Eucharistiją, grąžintų laisvei jos tikrąjį matmenį, prigimtine žmonių laisvės grisdama deramą atsaką Kūrėjui ir visų visuomenių bei žemės tautų, pašauktų kurti vieną šeimą, brolišką ir solidarią pilietinį ir krikščionišką bendrabūvį?

Kristaus žodžio apšviesta ir gyvenimo Duonos pastiprinta Bažnyčia pirmiausia norėtų likti šiame pasaulyje „tiesos ir laisvės, teisingumo ir ramybės gyvu įrodymu, kad visi žmonės atsivertę naujojo pasaulio vilčiai“.

Krikščioniškosios laisvės išmėginimai ir laimėjimai

Eucharistinis kongresas įvyks beveik pačioje pabaigoje amžiaus, pasižymėjusio kaip nuostabi laisvės era. Tačiau Rytų Europos šalyse laisvę sutyrpė totalitarinės sistemos, pirmiausia - stalinizmo priespaudos brutualumas, vėliau - nacizmo tironija. Bet kartu mes tapome dvasios nepriklausomybės galios liudijimais būtent tada, kai viešajame gyvenime laisvė buvo smarkiai apribota ir net panaikinta. Totalitarinės sistemos nenorėjo kurti žmogaus iš vidaus, bet primesdavo sąlygas išorės. Jos skelbė ideologiją, pasak kurios industrializuota visuomenė, būdama mokslu ir technikos pasiekimų rezultatas, negali laisvai apsispręsti dalyvaudant visiems žmonėms. Žmonių laisvei buvo atimta viltis.

Drauge tos sistemos pasirodė bejėgės žmogaus vidinės laisvės akivaizdoje. Koncentracijos stovyklos, gulagai, kalėjimai ir politiniai procesai ne vien reiškė, nežmoniška nužudyti milijonų žmonių mirtį, bet ir pasižymėjo nesuskaičiuojamomis žmogaus dvasios pergalėmis, suteikusiomis

žmogaus gyvenimui gilesnę prasmę per atleidimą, tikrą artimo meilę iki pat savo gyvybės paaukojimo bičiulių ar geresnio pasaulio gerovei. Tai buvo pergalės žmonių, kurie niekada neužsitraukė išdavystės gėdos, bendradarbiaudami su blogiu ar pasiduodami valdžiai.

Buvo sumokėta didžiule žmonių kaina. Tačiau pasirodė ir puikių vidinės laisvės pavyzdžių. Tad privalu savęs paklausti, iš kur kilo ta jėga. Kas lemia, kad žmogus savo gyvybę paaukoja tiesos, teisingumo, kito žmogaus gyvybės gynimui? Kas lemia, kad tik tuose veiksmuose jis randa savo paskirties pilnatvę, savo „išganymą“ ir tai, kas suteikia jo gyvenimui prasmę tuo momentu, kai žmogūkuoju požiūriu ji prarandama? Niekas neįstengs deramai atsakyti į klausimą, neapeliuodamas į žmogaus sąžinę, kuri jo širdyje įrežia Dievo įstatymą ir formuojasi, jausdama visuotines ir transcendentines vertybes.

Židynių patirtis ir kartu žmogaus dvasios pergalė yra tragiška ir iškili mūsų laikų tikrovė, kurios negalima aiškinti paviršutiniškai. Tai ypatingas žmogaus misterijos patyrimas Dievo akivaizdoje, maža to - akivaizdoje To, kuris yra Dievo apsišaukimas, arba Jėzaus Kristaus akivaizdoje. Tai patirtis, galiausiai pasirodžiusi esanti tvirtesnė už totalitarinius režimus, žlugusius staiga tik dėl jų vidinio silpnumo, tiek dėl laisvės vindavimo, dešimtmečiais gaivinusių vyrus ir moteris, tiek dėl ypatingos Dievo apvaizdos ir gailestingumo malonės.

„Bažnyčios Žinios“

Gaisras Turino kopyčioje

Pentadienį balandžio 11d. prieš vidurnaktį kilo gaisras Turino karališkųjų rūmų kopyčioje. Ši kopyčia, 1668 metais pastatyta tarp Turino katedros ir Savoijos dinastijos rūmų, buvo specialiai sumanyta svarbiausiai šiai šeimai priklausiai relikvijai - Turino drobulėi, į kurią pagal tradiciją buvo suvyniotas nuo kryžiaus nuimtas Jėzaus kūnas ir kurioje yra likęs jo atvaizdas.

Gaisrininkai į įvykio vietą atskubėjo netrukus, bet liepsna jau buvo įsisiautėjusi kopyčioje ir persimetusi į rūmus bei į katedrą. Nepaisydamas karščio, krentančių balkių ir griūvančių pastolių gaisrininkas Giuseppe Tornatore sugebėjo nusigauti iki relikvijos saugojimo vietos. Sidabrinė drobulės urna buvo laikoma už keturgubo neperšaukiamo stiklo. Jam pramušti prireikė ketvirčio valandos ir geros šimtinės laužtuvo

XIX Savižudybių prevencijos kongresas Adelaidėje

Kovo mėnesio pabaigoje Adelaidėje vyko XIX Tarptautinės savižudybių prevencijos draugijos kongresas. Jo tema „Savižudybių prevencija - bendrasis kontekstas“. Draugija jungia specialistus daugiau nei iš 50 pasaulio šalių. Iš Lietuvos kongrese dalyvavo trys specialistai, visi atvykę čia su moksliniais pranešimais. Šio kongreso organizatoriai buvo taip pat ir Adelaidės universitetas ir Australijos savižudybių prevencijos asociacija. Kongresas buvo puikiai organizuotas, gera informacija, erdvios ir patogios patalpos.

Miesto rotušėje kongreso dalyvius priėmė ir nuosirdžiai pasveikino Adelaidės miesto meras. Savo kalboje jis taip pat pasakė, kad prieš daug metų yra pats sirgęs apie savižudybę. Laimingas, kad jo gydymas buvo sėkmingas, jis gerai supranta ir rimtai remia savižudybės tyrinėtojų pastangas padėti šiems kenčiantiems žmonėms.

Savižudybė yra didelė nelaimė ir didelio vidinio skausmo bei pasimetimo rezultatas. Ji atneša daug kančių ir nusizūdžiusiojo artimiesiems. Labai daug priežasčių gali vesti prie tokios tragedijos. Specialistai iki šiol negali aiškiai atsakyti, kodėl žmogui sunyksta toks stiprus ir visiems būdingas noras gyventi ir žmogus sunaikina save. Yra nemažai rimtų teorijų, aiškinančių tai, bet lieka ir labai daug neatsakytų klausimų. Todėl beveik prieš 40 metų ir buvo sukurta tarptautinė organizacija, kurios nariai bando kartu ieškoti atsakymų į tuos klausimus ir kurti įvairius būdus, kaip padėti į

savižudybę linkusiems žmonėms ir jų artimiesiems.

Lietuvos specialistai įsijungė į šią organizaciją 1987 metais. Lietuvoje savižudybių problema labai aktuali. Sąjūdžio metais savižudybių buvo labai ryškiai sumažėję. Taip atsitiko visose Rytų Europos šalyse, besivaduojančiose iš komunistinio jungo. Tačiau prasidėjus sunkiam reformų laikotarpiui, vėl smarkiai padaugėjo besizudančių žmonių. Paskutiniiais trim metais Lietuvoje kasmet įvyksta 46 savižudybės 100-tui tūkstančių gyventojų. Dalyvaudami tarptautinėje organizacijoje, turime daug galimybių gauti naują informaciją iš įvairių šalių, galime keistis savo patyrimu su kitų šalių kolegomis.

Mums buvo labai malonu, kad kongreso dienomis galėjome susitikti ir pabendrauti su Adelaidės lietuviais. Kai tik prabildavome savąja kalba, iš karto užsimiršdavome, kad esame taip toli nuo namų.

Kolegos kongrese iš kitų šalių žiūrėdavo į mus su nuostaba ir pavydu, kai pasakojome, kad esame susitikti su savo tautiečiais. Neteko girdėti, kad dar kas nors būtų turėjęs tokių susitikimų.

Norime labai padėkoti mus nuosirdžiai globojusiems Kristinai ir Donatui Dundams, į radijo valandėlę mus pakvietusiems p.Janinai Vabolienei ir p.Sauliui Varnui, visiems nuosirdiems tautiečiams, kuriuos sutikome Sv. Kazimiero bažnyčioje ir Adelaidės lietuvių namuose.

Dr. Danutė Gailienė
ir Gyd. Julija Grebelienė

gaisro beveik nenukentėjo. Labiausiai suniokota, faktiškai sunaikinta Drobulės kopyčia - 17-ojo šimtmečio architekto Gaurino Guarini šedevras.

Tiesioginis drobulės gelbėtojas, ją išnešęs iš liepsnų, pasijuto blogai, bet tai buvo trumpa reakcija į didžiulę fizinę ir dvasinę įtampą.

Giliai sujaudintas Turino arkivyskupas, kardinolas Saldarini nuoširdžiai dėkojo visiems, padėjusiems išgelbėti relikviją, kuri dabar perkelta į saugią vietą.

1983 metais Savoijos šeima Turino drobulę padovanojo popiežiui, todėl apie gaisrą ir apie relikvijos išgelbėjimą Šventasis Tėvas buvo informuotas anksčiau šeštadienio rytą. Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Kauno rotušę dengs vokiškų čerpių stogas

Vokietijos firma „Rober“ bendrovei „Kauno restauratoriai“ atsiuntė 11 tūkstančių molinių čerpių, kurios skirtos Kauno rotušės stogui. Kapitaliniam stogo remontui savivaldybė iš nebiudžetinio fondo skyrė beveik 292 tūkstančius litų. Rotušės grožis sujaukino vokiečius, ir „Rober“ savo produkciją Kaunui pardavė su 40 procentų nuolaida.

Pusantrą šimto metų veikiančios firmos gamintomis čerpėmis apdengta daugybė Vokietijos pastatų ir architektūros paminklų. Savo darbo kokybę ženkle „Rober“ laiko Sv. Juozapo

bažnyčios stogą Zitelyje, kuris yra dengtas šios firmos čerpėmis dar XIX amžiaus antrojoje pusėje, ir po to remontuoti jo nereikėjo.

„Rober“ produkcijai teikia oficialią 30 metų garantiją, kuri faktiškai yra keliskart ilgesnė.

XVI amžiuje pastatyta Kauno senamiesčio puošmena - Rotušė restauruota 1973-iaisiais ir paversta Santuokų rūmais. Daugiau kaip per dvidešimt metų Rotušės stogas labai suiro, atsirado skylių, pro kurias skverbiasi vanduo. Dabar „baltosios gulbės“ iškilmų sales nuo vandens saugo palėpėje išdėlioti įvairūs indai vandeniu surinkti. „L.r.“

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Sidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$40. Kituose kraštuose \$45. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

AUSTRALIJA PO 50 METŲ

Rašo dr. Jonas Kunca

Didžioji lietuvių pabėgėlių banga atvyko į Australiją tarp 1947-53 metų, iš viso 9906 asmenys. Patenkinti, kad gavo prieglaudą tolimam kengūrų krašte, jie betgi privalejo dirbti ten, kur nurodė valdžios parengūnai, išstius 2 metus. Nauji imigrantai buvo siunčiami į sunkesnius darbus, kurių australai nenorėjo.

Australija buvo pasiturintis ir kartu gana konservatyvus kraštas. Į naujus imigrantus buvo žiūrima, bent iš pradžių, su tam tikru nepasitikėjimu. Australai įmiršdavo išgirde naujus ateivius kalbant kitom kalbom. Gi angliškai jie nemokėjo. Gauti vietą savojo profesijoje buvo neįmanoma ne tik dėl anglų kalbos nemokėjimo, bet ir dėl to, kad užsienio diplomai, išskyrus angliškus, čia negaliojo.

Australijos industrija prieš 50 metų buvo gana primityvi.

Politiniai šalis buvo stabili ir valdėsi pagal demokratiškus principus. Nauji ateiviai politikoj dalyvauti negalėjo. Jiems teko laukti 5m., kad gauti Australijos pilietybę. Imigruoti buvo leidžiama tik baltos rasės europiečiam, su pirmenybe anglam, airiam ir škotam.

Australų svaras buvo tvirta valiuta. Užsienio skolų valstybė neturėjo. Eksportuojami buvo žemės ūkio produktai, vilna, anglis ir auksas.

Dabar, po 50 metų, tie patys imigrantai mato visai kitokią Australiją.

Ne tik kad niekas nebara už kalbėjimą kitom kalbom, bet pati valdžia skatina vadinamą „multikultūralizmą“. Dauguma imigrantų atvyksta iš įvairių Azijos kraštų. Jiem duodama pinigine parma ir poros metų proga mokytis angliškai. Nemažai kas abejoja, kiek Australijai yra naudingas kai kurių imigrantų tautybių susimetimas į uždarus getus. Policijai sunku surasti nusikaltėlius, kurių kalbos pareigūnai nesupranta. Dažnai imigrantų ryšiai su gimtais kraštais Azijoje atrodo prisideda prie narkotrafiko didėjimo.

Per paskutinius 15 metų Australija pasiskolino iš užsienio bankų apie 200 milijardų dolerių, už kuriuos kas metai reikia sumokėti apie 15 milijardų palūkanų. Tai gi ekonominė padėtis nėra gera. Kad išbristi iš skolų, tektų daugiau pagaminti ir eksportuoti arba gerokai sumažinti importus ir administracijos išlaidas.

Dabartinė liberalų-nacionalų koalicijos vyriausybė mažina valdžios išlaidas. Su tuo daug tūkstančių praranda darbą. Bet to neužtenka. Kad sumažinti biudžeto deficitą, parduodamos, daugiausiai užsieniečiam, didesnės valstybės įmonės: telefonas, televizijos stotys, laikraščiai. Beveik viską privatizavus, gal valdžia gautų 10-20 milijardų dolerių. Su jais nebūtų galima apmokėti 200 milijardų paskolas!

Vėl, tarptautinės firmos, perėmusios australiškas įmones, suranda būdų, kaip nemokėti valdžiai mokesčių darant transakcijas su jų filijalėm kitose šalyse. „Taxation office“ prisipažįsta, kad jai neįmanoma sukontroliuoti multinacionalinių firmų mokesčius valdžiai. Taigi su

laiku iš privatizacijos gali būti daugiau nuostolio negu pelno. Bet o privatizuojant įmones nauji šeimininkai atleidžia dalį tarnautojų. Tai prisideda prie bedarbių skaičiaus augimo. Aišku, kad adminstruojant užsieniečiam ekonominį gyvenimą ir informacijos šaltinius, valstybė praranda savo suverenumą: turi valdžią su surištom rankom.

Kita naujosios multikultūrinės Australijos problema yra pačių valdžių ir spaudos sukurta. Laikę paskutinių metų buvo kalbama ir rašoma tiek daug apie multikultūralizmą, kad dabar beveik neįmanoma pakeisti tos filosofijos kryptį, nors ir būtų reikalinga. Neseniai viena parlamento narė jos kalboje išdorožė, kad Australijai šiuo nedarbo metu reiktų apstabdinti imigraciją, ypač iš Azijos kraštų. Ji tvirtino, kad šalies aboriginiai gauna daugiau paramos negu kiti australai. Kilo diskusijos ir nuogastavimai dėl šitų neva rasistinių pareiškimų. Minėta deputatė, vietoj nutilti, įsteigė savo partiją „One Nation“. Politikai tikrai išsigando, kai viešosios nuomonės apklausinėjime Ms Hanson gavo 10%, apklaustųjų pritarimą. Politikai baugina, kad dėl to Australija gali prarasti dalį Azijos rinkų. Kažin kiek čia tiesos. Juk Malazijoje ir kitose Azijos šalyse duodama pirmenybė saviem tautiečiam. Australija turi teisę pasirinkti jai naudingesnius imigrantus ir nustatyti jų skaičių atsižvelgiant į šalies interesus. Kaip baigsis šis įkarštis, jei iš viso baigsis, sunku pasakyti. Viena aišku, kad Australija po tų 50 metų turi rimtų problemų, su kuriomis dabartiniai politikai lyg ir nežino kaip susidoroti.

Rusų naftos koncerno „Jukos“ vadovai atvyks į Lietuvą

Vieną didžiausių Rusijos naftos bendrovių „Jukos“ domisi Lietuvos naftos ūkiu ir galbūt nuspręs daugiau investuoti į jį.

Savo iniciatyva Lietuvoje lankysis „Jukos“ bei jos dukterinės įmonės „Woodisson“ (Sveicarija) vadovai. Jie ketina susitikti su ūkio ministru Vincu Babiliumi, lankysis bendrovėse „Klaipėdos nafta“, „Būtingės nafta“, „Mažeikių nafta“ ir Biržų „Naftotiekijje“.

„Jukos“ vadovų apsilankymas bus atsakomasis - ministras V. Babilius lankėsi Maskvoje balandžio 3 dieną.

V. Babilius mano, jog „Jukos“ gali būti potencialus investuotojas į Lietuvos naftos įmones. Tačiau apie konkrečius bendrovės ketinimus bus galima kalbėti tik po susitikimo.

„Jie nėra visų rimčiausi investuotojai, mes dirbam daugeliu kryptių - su Vakarais, Rytais, Siaure ir Pietumis“, - pareiškė ūkio ministras. „Mažeikių naftos“ generalinis direktorius Gediminas Kiesus BNS sakė esąs suinteresuotas bendradarbiauti su „Jukos“. Maždaug prieš metus su šiuo koncernu buvo deramasi dėl naftos perdirbimo Mažeikiuose, tačiau planai liko neįgyvendinti.

G. Kiesus mano, jog „Jukos“ galėtų būti potencialus investuotojas

Baltijos Asamblėja ragina ryžtingiau veržtis į Europos struktūras

Prieš mirties nuosprendžius

Baltijos Asamblėjos (BA) dešimtoji sesija, vykusi Estijos Pernu mieste, priėmė rezoliuciją, kurioje rekomendavo Estijai, Latvijai ir Lietuvai panaikinti mirties bausmę.

Kaip pranešė BNS, rezoliucija trijų Baltijos šalių parlamentams rekomenduojama ratifikuoti papildomą Europos Tarybos konvenciją dėl žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių, numatančią panaikinti mirties bausmę, bet nenustatytas konkretus laikas, per kurį ji turėtų būti ratifikuota. Rezoliucijoje pažymima, kad būtina mirties bausmės panaikinimo Baltijos šalyse sąlyga yra nusikalstamumo mažėjimas ir kalėjimų sistemos pertvarkymas.

Nė viena Baltijos valstybė oficialiai kol kas nepanaikino mirties bausmės. Lietuvoje jos vykdymas sustabdytas.

Nugalėjo santūrus požiūris

Latvijos delegacijai pasipriešinus, BA nepriėmė rezoliucijos dėl politinės padėties Baltarusijoje. Latvijos delegacijos vadovas M. Rudzitis Latvijos nesutikimą motyvavo tuo, kad rezoliucijos tekstas parengtas netinkamai. Sprendimui išbraukti jį iš darbotvarkės pritarė ir Lietuvos delegacija.

Rezoliucijoje dėl Cečenijos BA parėmė cečenų tautos apsisprendimo siekį, tačiau Cečenijos nepriklausomybę tiesiogiai neminima. Rezoliucija pabrėžė, kad Rusija ir Cečenija turi toliau vesti derybas dėl Cečenijos statuso.

Pasak naujojo BA pirmininko, Lietuvos delegacijos vadovo Mečio Laurinkaus, santūriai suformuluota rezoliucija dėl Cečenijos ir rezoliucijos dėl padėties Baltarusijoje atsisakymas Baltijos Asamblėjos autoriteto nepakerta.

„Asamblėjos autoritetą nulemia tai, kokį vaidmenį ji vaidina Baltijos šalių integravimosi į Europą procese, ir su šiuo siekiu susijusios dauguma rezoliucijų“, - pažymėjo jis.

Politikos prioritetai

Rezoliucijose dėl užsienio politikos pažymima, jog, jeigu Baltijos šalys nebus įtrauktos į NATO, iškilis grėsmė demokratijos laimėjimams ir stabilumui šiose valstybėse, taip pat vėl patvirtinama, kad įstojimas į Europos Sąjungą pilnateisėmis narėmis yra vienas svarbiausių Baltijos šalių užsienio politikos prioritetų.

Baltijos Asamblėja kreipėsi į Sengeno sutarties šalis, siūlydama pradėti tiesiogines derybas su

į „Mažeikių naftą“, tačiau Rusijos koncernas kol kas neturi pakankamai informacijos apie gamyklą.

„Klaipėdos naftos“ generalinis direktorius Martinas Gusiatis sakė, jog su „Jukos“ galbūt bus deramasi dėl naftos produktų eksporto didinimo. „Jukos“ per dukterinę įmonę valdo 10 proc. „Klaipėdos naftos“ akcijų.

Baltijos šalimis dėl jų galimybes prisijungti prie Sengeno sutarties vizų erdvės.

Rezoliucijoje, adresuotoje Rusijai, BA pareikalavo grąžinti tuos diplomatinį ir konsulinį atstovybių pastatus Vakarų Europos valstybių sostinėse, kurie priklausė Baltijos šalims iki 1940 metų.

Rezoliucijoje dėl ryšių su Ukraina BA paragino savo šalių vyriausybes stiprinti politinius, ekonominius ir kultūrinius ryšius su Ukraina, taip pat plėtoti bendradarbiavimą su šia valstybe Europos ir kitose tarptautinėse organizacijose.

Taip pat priimta rezoliucija dėl kovos su pinigų plovimu ir bendros politikos, užkertant kelią nelegaliai migracijai.

Iš viso Baltijos Asamblėja priėmė 11 rezoliucijų.

Antrojo etapo gali nebūti

Antrojo NATO plėtimosi etapo, per kurį Baltijos šalys viliasi įstoti į Aljansą, greičiausiai iš viso nebus, per Baltijos Asamblėjos posėdį tokią nuomonę Amerikos pabaltijiečių laisvės lygos vardu pareiškė lygos prezidentas, buvęs Latvijos gynybos ministras Valdis Pavlovskis.

Lygos prezidentas pabrėžė, kad NATO išskyla sudėtingų problemų dėl pirmajame etape ketinamų priimti šalių integravimo. Jis pabrėžė, jog Baltijos politikams reiktų apsvarstyti galimybę pareikalauti, kad JAV ir Vakarų Europos šalys deklaruotų aiškų ir vienareikšmių požiūrį į karinę grėsmę Baltijos šalims.

V. Pavlovskio nuomone, Baltijos šalių planai per artimiausius dešimtmečius išitraukti į transatlantines struktūras yra nerealiūs, turint galvoje NATO vidaus reformas, Aljanso šalių karinių biudžetų mažinimą ir numatomą ateityje dar didesnę Rusijos konservatyviųjų jėgų spaudimą.

„Mūsų neitraukimas į pirmąjį NATO plėtimosi etapą bus tolygus naujai Jaltai. Nuo Jaltos proceso šitai skirs tik tuo, kad mes - ne okupuota šalis, kaip tai buvo 1945 metais. Todėl JAV ir jų sąjungininkų požiūris į mus gali būti dar labiau išdaviškas“, - sakė V. Pavlovskis.

Kryptis - veidu į Europą

Naujasis Baltijos Asamblėjos prezidento pirmininkas M. Laurinkus sakė, kad ši organizacija jau atliko Baltijos šalių „pripažinimo skatinimo“ darbą, o dabar ji reikalinga tik tiek, kiek padės trims valstybėms integruotis į Europos saugumo struktūras.

„Dabar Baltijos Asamblėjos šūkis bus „Veidu į Europą“, - žurnalistas sakė M. Laurinkus. Lietuvos delegacijos narys Egidijus Bičkauskas, kuris anksčiau yra vadovavęs BA prezidentui, mano, kad sesijos tampa mažiau pompastiškos ir jose daugiau nuveikiama.

Baltijos Asamblėja - Baltijos šalių parlamentų bendradarbiavimo institucija - įsteigta 1992 metais „L.R.“

TRUMPAI

Lietuvos transplantologai, padėdami kolegų vokiečių, rengiasi artimiausiu metu pirmą kartą Lietuvos medicinos istorijoje persodinti kepenis. Tai tapo realu, kai sutarė bendradarbiauti Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto bei Vilniaus universitetinės Antakalnio ligoninės Nefrourologijos klinika ir Berlyno Humboldtų universiteto R.Virchowo klinika.

I Lietuvą atvykusiems vokiečių transplantologams buvo pristatytas 32 metų klaidėdijietis A.Z., galintis tapti pirmuoju žmogumi mūsų šalyje, kuriam bus persodintos kepenys. Operacijos data kol kas nežinoma. Ji priklausys nuo to, kada atsiras tinkamas organo donoras.

Daugiau kaip tris valandas Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis priiminėjo gyventojus. „Norintys apginti savo teises ar atgauti turtą, tačiau patyrę daug sunkumų“, - taip daugumą žmonių, kurie kreipėsi paramos, apibūdino V.Landsbergis.

Daugelis buvo susirūpinę dabar svarstomu įstatymu „Dėl piliečių nuosavybės teisių į išlikusių nekilnojamąjį turtą atkūrimą“. Vienas ūkininkas pasiūlė net keturias šio įstatymo pataisas. Seimo pirmininkas jas pažadėjo perduoti žmonėms, redaguojantiems įstatymą.

Išgirdęs priekaištų, jog paprasti piliečiai negali kreiptis į Konstitucinį Teismą, V.Landsbergis pastebėjo, kad „Konstitucinio Teismo įstatymas buvo priimtas LDDP valdymo laikais“. Lietuvos teisinę sistemą kritikavo ir ragino ją keisti iš Novosibirsko atvykęs tautietis. Lankytojai guodėsi ir dėl administracinių bylų, mažų pensijų, ne laiku mokamų atlyginimų.

Nors priėmimo išvakarėse buvo užsiregistravę šešiolika žmonių, Seimo priimamajame būriavosi gerokai didesnis būrys lankytojų. Kiekvienam iš jų buvo skiriama mažiausiai penkiolika minučių. V.Landsbergiui talkino keli jo patarėjai.

Lietuvoje 70 proc. nelaimių darbo vietose įvyksta dėl prastos informacijos apie darbo saugą, teigia vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius MinJaugas Pluktas.

Pernai darbo vietoje mirė 155 žmonės, 198 sunkiai susižalojo. Per metus apie 13-14 mln. litų darbdaviai sumoka žuvusiųjų šeimos.

M.Pluktas žurnalistams sakė, kad šias lėšas geriau skirti darbuotojų supažindinimui su darbo sauga. Nelaimingi atsitikimai pramonėje, statybose, žemės ūkyje sudaro apie 80 proc. visų traumų, registruojamų Lietuvoje.

Pramonininkų konfederacijos Darbo saugos komisijos pirmininkas Jonas Gudavičius teigė, kad reikia paskubinti Draudimo nuo nelaimingų atsitikimų įstatymo priėmimą. Tai padaryti trukdo nesutarimai, koks turi būti draudimas - privatus ir valstybinis ar tik valstybinis.

Grupė Lietuvos intelektualų paragino konservatorių vadovą Vytautą Landsbergį iškelti savo kandidatūrą į Prezidento postą.

Kreipimesi į V.Landsbergį, vadovavusį parlamentui per Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, sakoma, kad jis tuomet buvo „tikras laisvos Lietuvos Prezidentas, Suverenas, ryžtingai gynęs ją nuo griūvančios blogio imperijos“.

Paskelbtą kreipimąsi pasirašė 25 žinomi intelektualai. Tarp jų - rašytojai P.Dirgėla, R.Granauskas, J.Mikelinskis, V.Zilinskaitė, akademikas A.Buračas, kompozitorius O.Balauškauskas, kino ir teatro režisieriai R.Vabalas, D.Tamulevičiūtė, J.Vaitkus ir kiti kultūros veikėjai.

„Didžiuliai jūsų nuopelnai atkuriant Lietuvos valstybingumą ir demokratiją suteikia jums visišką moralinę ir politinę teisę būti mūsų valstybės Prezidentu“, - sakoma paskelbtame Lietuvos Sąjūdžio tarybos kreipimesi.

V.Landsbergis yra Lietuvos Sąjūdžio garbės pirmininkas.

Kauno policijos pareigūnai toliau ieško be pėdsakų dingusio skandalingai pagarsėjusio EBSW grupės prezidento Gintaro Petriko. Paskelbta oficiali paieška, atlikta kratų, apklausiami su G.Petriku susiję žmonės.

Policijos kuluaruose kalbama, kad šis įtariamojo pabėgimas neatsistiktinis - tam buvo sudarytos geros sąlygos. Manoma, kad kažkam G.Petriko dingimas gali kainuoti kėdę ar karjerą.

EBSW ir Kauno holdingo kompanijos bylas tiriantys pareigūnai nenoriai kalba apie G.Petriko dingimo versijas. Neoficialiuose pokalbiuose kalbama, kad verslininkas išvyko į Angliją.

Kurortinio Pietų Rusijos Piatigorsko miesto geležinkelio stotyje nugriaudėjo sprogimas, kurio metu žuvo du žmonės ir keliolika buvo sužeista. Rusijos federalinės saugumo tarnybos atstovas spaudai Aleksandras Zdanovičius pranešė, kad buvo sulaukyti du įtariamai padėję bombą asmenys.

Panašus sprogimas įvyko pietinėje Rusijos dalyje esančio Armaviro miesto geležinkelio stotyje. Sprogus laukiamajame paliktai bombai žuvo du žmonės ir aštuoni buvo sužeisti.

Atsakomybę už sprogdinimą Armavire prisiėmė čečėnų sukilėlių vadas Salmanas Radujevas. Jis paskelbė, kad prasidėjo sprogdinimų visoje Rusijoje banga. Pasak S.Radujevo, pagrindiniai taikiniai bus geležinkelio stotys ir kariniai objektai. S.Radujevas pareiškė, kad sprogdinimais bus paminėtos pirmosios Čečėnijos lyderio Džocharo Dudajevo nužudymo metinės.

Rusija uždarė sieną su Čečėnija. Užkardose buvo dislokuojama daugiau karių ir technikos, o kariniuose daliniuose paskelbta sustiprinta kovinė parengtis. Sių priemonių imtasi po ginkluoto susirėmimo prie Čečėnijos ir Dagestano sienos.

Naktį netoli Andi kaimo maždaug 20 čečėnų užpuolė Rusijos pasienio postą. Susišaudymas truko daugiau kaip valandą. Per susirėmimą sužeisti Rusijos milicininkai ir keli užpuolikai.

Žuvusio Peru sukilėlių lyderio Nestoro Cerpa'os Cartolini motina pareiškė, kad ketina į teismą paduoti Japoniją.

„Mano sūnus buvo nužudytas

Japonijos teritorijoje“, - Argentinos laikraščiu „Clarín“ pareiškė Felecita Cartolini, kartu su dviem N.Cerpa'os sūnumis gyvenanti Prancūzijoje.

Pagal tarptautinę teisę užsienio šalių ambasados laikomos tų šalių teritorija.

N.Cerpa'os motina taip pat teigė žinanti, kad su jos sūnumi buvo susidorota. Ji sakė, jog savo kaltinimus Japonijai iškels padedama tarptautinių žmogaus teisių organizacijų. F.Cartolini reikalauja atlikti teismo ekspertizę, kad būtų nustatytos sukilėlių mirties aplinkybės.

Peru saugumo pajėgos į Japonijos ambasadoriaus rezidenciją įsiveržė balandžio 22 dieną ir taip užbaigė 126 dienas trukusią įkaitų krizę. Per pastato šturmą žuvo visi 14 sukilėlių. Operacijos metu buvo išlaisvinti 72 ikaitai, iš kurių vienas vėliau mirė.

Vienuolika mėnesių valdžioje išbuvusio Izraelio premjero Benjamimo Netanyahu karjerai iškilio grėsmė: policija rekomendavo valstybės prokurorui pareikšti jam kriminalinius kaltinimus.

Prokurorė Edna Arbel turės nuspręsti, ar pateikti premjerui kaltinimus sukčiavimu ir priesaikos sulaužymu. Taip pat bus priimtas sprendimas dėl kaltinimų jo patarėjui A.Liebermanui, teisingumo ministrai T.Hanegbi ir įtakingos partijos „Shas“ vadovui A.Deri.

Šis skandalas kilo praėjusio sausio mėnesį, kada dešiniųjų pažiūrų politikas Roni Bar-Onas buvo paskirtas generaliniu prokuroru įtakingo „Shas“ partijos lyderio Aryeho Deri'o reikalavimu. Tapęs prokuroru, R.Bar-Onasturėjo nutraukti korupcija kaltinamo A.Deri'o bylą.

Manoma, jog buvęs kabineto narys ultraortodoksas A.Deri už R.Bar-Ono paskyrimą žadėjo dvejetį „Shas“ ministrų paramą Izraelio ir Palestinos sutarčiai dėl Hebrono perdavimo palestiniečiams.

Iš Vatikano

Į Italijos ir kitų kraštų spaudos pirmuosius puslapius pateko paskelbta žinia apie galimus bandymus pasikėsinti į Popiežiaus gyvybę. Spauda pranešė, jog Italijos policija, remdamasi kariuomenės saugumo parengtu raportu, sustiprino priemones prieš islamo terorizmą, kurio vienu taikinių esąs Popiežius Jonas Paulius II.

Reaguodamas į šias žinias, Vatikano Valstybės sekretorius kardinolas Angelo Sodano pareiškė, jog Sv. Tėvas ir Vatikanas pasitiki Italijos žinybų darbu, kurios kaip visuomet, labai stropiai saugo Popiežių jo kelionių metu. Tačiau ši žinia, - pasakė kardinolas, - visiškai neturės jokios įtakos Sv. Tėvo darbams. Popiežius, neparodė jokio nerimo ir neketina keisti savo numatytų darbų programos.

Humanitarinė situacija Zaire tebėra kritiška, ypač Kisangani ir Ubungu regionuose. Vietinė valdžia nusprensdė atidėti rwandiečių pabėgėlių repatrijavimo operaciją, kuriai jau buvo pasirengęs Jungtinių Tautų pabėgėlių komisariatas.

Svarbiausia tokio sprendimo priežastis, atrodo, bus choleros epidemijos išplitimas pabėgėlių tarpe. Pabėgėlių komisariato pareigūnai patvirtino, jog vietos valdžios iniciatyva, buvo sulaukytos transporto priemonės, skirtos pabėgėlių išgabenimui.

Rusijos prezidentas Borisas Jelcinas Baden - Badene, kur vyko susitikimas su Vokietijos kancleriu Kohl, iškilmingai pareiškė, kad gegužės 27 dieną, Paryžiuje, NATO ir Rusija pasirašys susitarimą dėl Atlanto santarvės plėtimosi į rytus. Be kita ko, Jelcinas taip pat pareiškė, jog NATO ir Rusijos pozicijos yra labai artimos: panašiai vertinama apie 90% visų iškilančių klausimų. Kaip žinia, Rusija beveik susitaikė su pirmąją NATO plėtimosi banga į Rytų ir Vidurio Europos valstybes - Lenkiją, Čekiją, Vengriją ir galbūt Slovėniją, su sąlyga, kad šiose valstybėse, įėjusiose į santarvės sudėtį, NATO nekurs karinių bazių ir nedislokuos branduolinių ginklų. Mainais už kompromisą, Rusija nori išspausiti kiek įmanoma daugiau

ekonominės naudos o tai pat būti priimta į vadinamąjį Paryžiaus klubą ir G7 organizacijas. Rusijos vicepremieras Anatolijus Čubais paskelbė duomenis apie Rusijos biudžeto deficitą, vertinamą apie 17 su puse milijono dolerių (?)

Sv. Tėvas italų arkivyskupą Giovanni Battista Morandini paskyrė naujuoju apaštalinu pronuncijumi Korėjoje ir nuncijumi Mongolijoje. Jis užims lig šiol tas pareigas ėjusio lietuvio arkivyskupo Jono Bulaičio vietą, kuris neseniai buvo paskirtas atstovauti Sv. Sostui Albanijoje.

Balandžio 21 dieną, pagal tradiciją, Romos miestui sukako 2750 metų. Sia proga Popiežius Jonas Paulius II laišku pasveikino Romos merą Francesco Rutelli ir savivaldybės narius. Popiežius linki, kad Romos miestas, lotynų ir krikščionių kultūros lopšys, sėkmingai vykdytų savo taikos ir solidarumo misiją.

Prokuratūros vadovas turi savo komandą

Seime (iš kairės) – generalinis prokuroras K.Pėdnyčia su savo pavaduotojais K.Betingiu ir A.P.Galiniu.

P.Lileikio nuotr.

Generalinio prokuroro pavaduotojais Seimas paskyrė Kęstutį Betingį ir Algimantą Povilą Galinį.

Kvotą ir tardymą kontroliuosiančio organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus prokuroras K.Betingio paskyrimui pritarė 71 Seimo narys, prieštaraujančių nebuvo, 2 parlamentarai susilaikė.

Teismų priežiūrą vykdydantis valstybinio kaltinimo skyriaus prokuroras A.Galinis gavo 61 Seimo nario pritarimą, 3 parlamentarai balsavo prieš, 8 susilaikė.

Prieš balsavimą generalinis prokuroras Kazys Pėdnyčia sakė neabejojąs nė vieno jų reputacija ir vertinąs dalykinius sugebėjimus.

Kaip darbščius ir sąžiningus pareigūnus K.Betingį ir A.Galinį apibūdino juos keliolika metų pažįstantis vidaus reikalų ministras

Vidmantas Žiemelis.

Seimo kancleris Jurgis Razma paragino pritari generalinio prokuroro pavaduotojų kandidatūroms, nes jas pasirinko K.Pėdnyčia, kuris ir priims atsakomybę už jų veiklą.

39 metų K.Betingis 1984 m. baigė Vilniaus universiteto Teisės fakultetą ir nuo to laiko dirba prokuratūros sistemoje. Jis pasižymėjo baigęs sudėtingą ir didelę Sausio 13-osios įvykių baudžiamąją bylą, kuri dabar yra nagrinėjama teisme, o šiuo metu vadovauja jungtinei grupei finansinėms byloms tirti.

58 metų A.P.Galinis 1962 m. baigė Vilniaus universiteto Teisės fakultetą, daug metų yra dirbęs prokuratūros sistemoje įvairiose pareigose, taip pat Aukščiausiąjame Teisme bei moksliniu bendradarbiu. „L.r.“

Vokiečiai atsidėkoja už išgelbėtus jų vaikus

Mažeikių svečiai - oficiali vokiečių delegacija iš Oiteno miesto - sakė rajono vadovams, kad vokiečiai lietuviams tebejaudžia moralinę skolą už Antrojo pasaulinio karo pabaigoje išgelbėtus 250 tūkstančių Rytų Prūsijos vaikų.

Sovietų armijai pergalingai žengiant į Vakarų, sutrikę vokiečių vaikai iš šio krašto bėgo, ieškodami masito bei prieglobsčio. Juos ėmėsi globoti lietuvių šeimos. Dalis tų vokiečių tebegyvena Mažeikių rajone.

Skolą už vaikus akcentavo Oiteno pastorius Bode Friedrichas, kuris į Mažeikius atvyko su žmona ir pilnamete dukra. Pastorius kilęs iš Rytų Prūsijos.

Vokiečiai į Mažeikius atvežė drabužių, kompensacinės technikos

ir funkcinių lovų, skirtų vaikams, ištiktiems negalios.

Vienas svečių tikslų - „nuostabūs Lietuvos miškai ir tyri ežerai“, kurie, anot B.Friedricho, greitai trauks tūkstančius europiečių. Lietuvoje esą dar galima pajusti, kas yra tyla. Vokiečiai nori Lietuvoje surengti bendras Oiteno ir Mažeikių vaikų vasaros stovyklas.

B.Friedrichas užsiminė, kad Vokietijoje atsirastų talentingų žmonių, kurie galėtų dirbti Mažeikiuose konsultantais, padedančiais lietuviams išmokyti europinių verslo bei kitų iniciatyvų įgyvendinimo standartų.

Rajono valdžia į pastarąjį pasiūlymą reagavo santūriai. „L.r.“

Sutikime naują tūkstantmetį su viltimi

Per valstybinę Prancūzijos televiziją prezidentas Jacques Chirac kreipėsi į šalies gyventojus pranešdamas, jog nusprendė paleisti parlamentą ir paskelbti pirmalaikius rinkimus. Aiškindamas tokio sprendimo motyvus, prezidentas Chirac pirmiausiai kalbėjo apie būtinybę pasirengti vieningo piniginio vieneto Europoje įvedimui. Prancūzija turi sumažinti valstybės išlaidas, toliau tęsti dabartinės vyriausybės pradėtas reformas, kurios, kaip pažymėjo prezidentas, nėra pakankamai

efektyvios. Kreipimėsi į prancūzus prezidentas Chirac ragino juos pasitikėti artėjančią naują tūkstantmetį su pasitikėjimu ir viltimi, nors ir pastebėjo, jog likęs laikotarpis iki naujo tūkstantmečio pradžios nebus lengvas. Rinkimai Prancūzijoje numatyti gegužės 25 ir birželio 1 dienomis. Rinkiminė kampanija labai trumpa, tad besivaržančios partijos pirmąsias rinkėjų simpatijas nusprendė įgyti komentuodamos patį prezidento Chirac sprendimą paleisti parlamentą.

LRTV

Premjerui ir ministrams algų priedai nenumatyti

Rita Grumdaitė

Paskelbusi, kad ministerijose, departamentuose ir kitose valdžios įstaigose bus trečdaliu sumažinta valdininkų, Vyriausybė nutarė gerokai padidinti atlyginimus vadovaujantiems pareigūnams ir specialistams.

Skirtingų lygių algos

Ministrų kabineto sprendimu, 100 procentų tarnybinio atlyginimo dydžio priedus bei premijas galės gauti Vyriausybės įstaigų, padalinių vadovai, viceministrai, departamentų ir tarnybų vadovai, A lygio valdininkai, kuriuos eiti pareigas skiria ir atleidžia Ministras Pirmininkas, Vyriausybės kanceliarijos vadovai.

Neseniai buvo priimtas dar vienas nutarimas, leidžiantis iki keturių pareiginių atlyginimų dydžio padidinti algas kai kuriems B lygio vadinamiesiems biurokratams - valdininkams. Maždaug dešimtadaliui Vyriausybės

kanceliarijos, ministerijų ir departamentų darbuotojų atestavimo komisijos gali suteikti vyriausiųjų specialistų kategorijas.

Gerą tarnybinį užmokestį garantuojančios kategorijos kol kas taikytinos tik trijų ministerijų - Teisingumo, Socialinės apsaugos ir darbo bei Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų darbuotojams.

Algos padidės ir kitiems

Vyriausybė rengia dar vieną dokumentą, numatantį gerokai padidinti algas Vidaus reikalų ministerijos, Generalinės prokuratūros, Valstybės saugumo departamento, Valstybinės mokesčių inspekcijos, Muitinės departamento vadovaujantiems pareigūnams.

Sis materialinis skatinimas teisėtvarkos ir kontrolės institucijų darbuotojams siejamas su Vyriausybės dėmesiu kovai su nusikalstamumu, kontrabanda, korupcija. „L.r.“

Jūrų laivininkystė pirko ispanų statytą „Aukšę“

Ispanijos Huelvos uoste pašventintas dar vienas Lietuvos jūrų laivininkystės užsakymu pastatytas 103m. ilgio, 16m. pločio ir 5600 tonų talpos motorlaivis „Aukšę“.

Po vėliavos pakėlimo iškilmių kapitono A.Procenkos vadovaujamas laivas išplauks į pirmąjį reisą maršrutu Bilbao - Havana.

Tai antrasis Lietuvos jūrų laivininkystės motorlaivis, pastatytas, įgyvendinant bendrovės parengtą laivyno atnaujinimo programą. Pernai iš Ispanijos laivų remonto ir statybos įmonės „Astillero de Huelva“ akvatorijos išplaukęs toks pat motorlaivis „Asta“ gabenama krovinius iš Vakarų Europos į JAV ir Karibų jūros baseino šalis.

Pagal ispanų projektą pastatyto laivo kaina - 11 mln. JAV dolerių.

Lietuvos jūrų laivininkystė ketina įsigyti 6 tokio tipo sausakrūvius motorlaivius. Jų korpusus montuoja Klaipėdoje „Baltijos“ laivų statykla.

Po to laivai plukdomi į Ispaniją, kur apdailinamos jų patalpos, montuojami ir derinami

jėgainių mechanizmai, navigacijos aparatai. Šiuo metu ispanai baigia statyti dar du tokius laivus - „Akvilę“ ir „Audrę“.

„Ispaniškosios serijos“ motorlaivus statome iš savo pelno ir 10 metų gautų užsienio kreditų, kurie sudaro 40 proc. šio projekto kainos, - sakė Lietuvos jūrų laivininkystės ekonomikos direktorius P.Krilavičius. - Tokiais laivais galima neribotai atstumu gabenti 20 tonų konteinerius ir kitus sausuosius krovinius. Viename laive telpa 350 tokių konteinerių. Ji aptarnauja 13 žmonių įgula.

Naujieji laivai, kuriuos laivininkystė tikisi gauti iki kitų metų pabaigos, kainuos daugiau kaip 70 mln. JAV dolerių. Projektui skirtos lėšos, P.Krilavičiaus teigimu, turėtų grįžti per 10-12 metų.

Pernai Lietuvos jūrų laivininkystės apyvarta siekė daugiau kaip 310 mln. litų - 15 mln. litų daugiau nei 1995 metais, tačiau pelno gauta mažiau - šiek tiek daugiau kaip 49 mln. litų. Užpernai jo gauta daugiau kaip 67 mln. litų. Lietuvos jūrų laivininkystė pernai tarp didžiausių Lietuvos akcinių bendrovių užėmė 9 vietą.

Intelektualų tikslas - nepolitizuota Lietuvos vizija

Įvairių mokslo sričių intelektualai, prieš šešerius metus pradėję rengti temines konferencijas apie krašto plėtos perspektyvas, ketina pateikti nepolitizuotą Lietuvos ateities viziją.

Mokslų akademijoje prasidėjęs forumas „Lietuvos nacionalinių ir regioninių programų sistema“ sulaukė teigiamo valdžios įvertinimo ir gavo pažadų taikyti praktikoje mokslininkų idėjas.

Atvykęs į forumą Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis teigė, kad šiuo metu reikalinga visų jėgų konsolidacija. Todėl tokia mokslininkų iniciatyva galėtų gauti ir Vyriausybės užsakymų.

Seimo pirmininko pavaduotojas Romualdas Ozolas nacionalines programas pavadino Lietuvos strategijos projektu, nes jos „atsiskiria nuo politinėje apyvaroje esančių partinių programų“, kuriose atsispindi politinių jėgų interesai. Programų komitetas neturėtų priklausyti nuo esamos ar būsimos valdžios.

Seimo narys Audrius Butkevicius klausė, ar nacionalinės programos būtų vien „moralinis imperatyvas“, pagal kurį valdžioje esanti partija pasitiktų strategijos kryptį, ar tai būtų instrumentas valdyti valstybę? R.Ozolas atsakė: „Tai bus racionalus imperatyvas, kuri valdžia pajėgs suprasti“. „L.r.“

BŪTI AR ŽŪTI?

Rašo dr. Rūta Gajauskaitė

Prieš pusę amžiaus Hirosimoje ir Nagasakyje buvo susprogdintos pirmosios atominės bombos. Žmonija pirmą kartą patyrė neregėtą kancias ir siaubą nuo nematomo priešo - radiacijos. Prasidėjo radioaktyvaus spinduliavimo teroro gadinė. Ir jau pusę amžiaus šis siaubas slankioja po planetą. Ir tai ne tik branduolinio ginklo bandymų poligonai, tai ne tik atominio karo grėsmė. Tą pačią ir dar didesnę grėsmę mums neša „taikūs“ spinduliavimas medicinos įstaigose (rentgenai, onko spindulinio gydymo kabinetai), fosfatinių trąšų gamyklose, atominuose laivuose, radioaktyvių atliekų kapynuose ir, pagaliau, atominėse elektrinėse.

Branduolinė energija, tai ne vien grovis sprogimo metu, bet tytus sveikatos luošinimas, genetinio fondo naikinimas ir mirtis. Hirosimos ir Nagasakio bombardavimas parodė šimtą tūkstantinį aukų skaičių akivaizdžiai, Cernobylio avarijos pasekmės buvo ir yra slepiamos, bet mes galime logiškai vertinant radioaktyvaus spinduliavimo paplitimą, intensyvumą ir laiką, teigti, kad jos buvo dešimtis kartų didesnės. Taigi, nekontroliuojamas atomas, taip ir įvardintas „taikiuoju“, yra katastrofoškai pavojingas, grasinantis regioniniu. Realiai įvardintas, neslepamas radioaktyvaus spinduliavimo pasekmės geriausiai žino Japonija, todėl ji kasmet organizuoja bombardavimo minėjimus - konferencijas apie visų radioaktyvių objektų Žemėje išaiškinimą, išviešinimą, pasekmių prognozavimą ir išvengimą bei pagalbą nukentėjusiems.

Lietuva taip pat yra nukentėjusi nuo avarijos Cernobylyje, be to turi pati galingiausią Žemėje su Cernobylinio tipo reaktorių AE. Todėl Japonijos konferencijoje dalyvavome ir mes, Baltijos šalių atstovai. Būtent čia, Hirosimoje buvo pasiektas pripažinimas, kad nuo avarijos Cernobylio AE „nukentėjo ir kitos valstybės“. Po to šį faktą patvirtino ir Jungtinės Tautos. Prasidėjo dviejų krypčių darbas: Cernobylio avarijos pasekmių taisymas ir galimų ateityje avarijų neutralizavimas. Atmetę emocijas, pasiėmę patikrintus ir gyvenimo patvirtintus faktus, galime juos susumavę, daryti konkrečius išvadas. Istoriniu, ekonominiu, politiniu ir ekologiniu pažūru.

Istorija

Vietą tokiam pavojingam objektui, kaip AE turėjo parinkti mokslininkai. Sunku patikėti, kad geologai galėjo pasiūlyti tektonišką vietovę Ignalinoje, kur šio amžiaus sandūroje buvo raštiškai užfiksuotas žemės drebinimas. Akivaizdu, kad ne mokslininkų rekomendacija AE suplanuota nacionalinio parko pašonėje. Dviejų priešingybų sugretinimas - ypatingai saugomos teritorijos ir ypatingai pavojingos zonos, - iškart pakeitė pirmosios statusą: vietoj genofondo išaugojimo parkas tapo atvirkštinio (pažeidimo) poveikio tyrimo objektu. Apie Lietuvos įstatymų pažeidimus sovietmečiu ir kalbėti neverta.

Nuo AE planavimo pradžios iki reaktoriaus paleidimo praėjo 10 metų. Tačiau per tą laiką Lietuvos aukštosios mokyklos taip ir neparuošė AE eksploatacijos specialistų. Iš Sąjungos plūsteli Ignalinos 30000 rusakalbių kolonistų banga, t.y. 10 kartų daugiau nei reikia specialistų AE aptarnauti. Jūs Lietuva turėjo skubiai aprūpinti butais, darželiais, mokyklomis, maistu. Ar sugebės migrantai saugiai eksploatuoti, o avarijos metu - neutralizuoti Ignalinos AERod netik Cernobylio avarija. Savo nelojalumą Lietuvai šie žmonės pademonstravo ir Sausio 13 įvykių metu ir per kelis referendumus ir per rinkimus. Turime sovietinės nacionalinės politikos akivaizdžiai Lietuvai kenksmingą pasekmę, kuri galėtų būti likviduota tik su AE uždarymu.

Tuo tarpu turime gerai žinoti galimos avarijos Ignalinos AE pasekmes ir būdus jai likviduoti. Žvilgtelėkime į avarijos Cernobylio AE mastus ir dinamiką, kad galėtume pasiruošti apsaugojimui. Matome, kad 1986 balandžio 29-30 dienomis radioaktyvusis užteršimas pavėjui pasklido Baltijos šalims labai nepalankiai: Lietuva gavo šimtus, o Latvija ir Estija 50 kartų didesnę apšvitinimą nei gvybei būtų nepavojinga. Akivaizdu, kad Rusijos teigimas, jog nukentėjo tik Rusija, Baltarusija ir Ukraina - neteisingas. Neteisingai buvo paskirstoma ir pagalba. Nuo to momento, kai Jungtinės tautos patvirtino, kad „nukentėjo ir kitos valstybės“ Lietuva jau galėjo tikėtis pagalbos iš Vakarų bei reikalauti žalos atlyginimo iš Rusijos. O ji didelė. Tai ne vien statybinės medžiagos iš Lietuvos vežtos į avarijos vietą. Tai ne tik maistas Cernobylio gyventojams ir likvidatoriams pamaitinti. Svarbiausia - tai žmonės, kurių 8000 iš Lietuvos buvo prievarta išvežti į prapultį. Ir vėl - gyvulinuose vagonuose, be apsaugos priemonių, be žinių apie šį nematomą priešą - radioaktyvių spinduliavimą. Šiandien - daugelis iš jų mirę, likę gyvi - kankinasi negalioomis ir ligomis. Sovietmečiu - tai buvo slepiama ir šie žmonės neturėjo jokios vilties. Šiandien jiems padeda mūsų valstybė. Rusija - išsiskukinėja nuo derybų Cernobylio AE avarijos pasekmėms apsvastyti ar žalai atlyginti. Kaltinikas išsiskukinėja, o padeda Japonija. Baltijos valstybių delegacijai pavyko susitarti, kad pas mus atvyks gydytojas susipažinti su „cernobyliciu“ sveikatos būkle, kad mūsų gydytojus Japonijoje apmokins, kad ypatingus atvejus jie padės gydyti.

Cernobylio fondas - rinkiminei kampanijai

Tik mažesnioji „cernobyliciu“ dalis tepasitikrino sveikatą. Mes patys nesirūpiname savo sveikata ir dažniausiai pagedaujama pagalba išivaizduojame tik kaip kompensaciją už žalą. Tuo pačiu būtina pažymėti kad buvo Lietuvos „cernobyliciams“ sukurti 2 fondai: piniginis ir medikamentinis, kuriais jie netikusiai pasinaudojo. Šimtą tūkstantinis fondas „cernobyliciu“ šeimoms paremti

Prezidentas domėjosi, kaip stebima erdvė virš Lietuvos

A.Brazauskas atvyko pas kariškius. L.Brundzos nuotr.

Algirdas Brazauskas domėjosi krašto apsaugos ir gynybos reikalais. Šalies vadovas lankėsi Karinių oro pajėgų vadovybėje ir štabe, oro erdvės kontrolės, Rokių radiolokacinėje kuopoje, buvusioje šarvuotųjų remonto gamykloje, SKAT Kauno rinktinės mokymo centre.

Prezidentą Karmėlavoje pasitiko kariuomenės vadas generolas J.Andriškevičius, krašto apsaugos viceministras P.Malakauskas, Karinių oro pajėgų vadas pulkininkas Z.Vegelevičius.

Visi pokalbiai su kariškiais vyko už uždarytų durų. Žurnalistai į Karinių oro pajėgų vadovybę buvo ileisti tik porai minučių.

„Trijų Baltijos valstybių gynybos ministrai, įpareigoti savo Vyriausybų, susitarė, kad regioninės oro erdvės stebėjimo centras buvo Lietuvoje, Karmėlavoje. Tai reiškia, kad Lietuva yra vedanti valstybė šiame

projekte“, - teigė žurnalistams krašto apsaugos viceministras P.Malakauskas, komentuodamas Prezidento vizitą.

Karinių oro pajėgų vadas pulkininkas Z.Vegelevičius informavo, kad oro erdvės kontrolės žvalgybos ir informacijos centras prie Karmėlavos įsikūrė prieš pusantrų metų.

Siuo metu jis informaciją gauna iš keturių radiolokacijos objektų: trijų civilinių (Klaipėdos, Vilniaus ir Kauno) bei vieno karinio Juodkrantėje. Iki gegužės 1 dienos prie centro turi prisijungti Rokių radiolokacinė kuopa.

Pulkininko teigimu, iki šių metų pabaigos planuojama turėti jau penkias karines radiolokacijos pozicijas.

A.Brazauskas žurnalistams pasidžiaugė, kad „radiolokacinė sistema veikia“, Karinės oro pajėgos turi gerą ryšį su civiline oro skrydžių valdymo sistema.

„Lr.“

Norima išsklaidyti baudžiavinį mąstymą

Seimo Žmogaus ir piliečio teisių bei tautybių reikalų komitetas pradeda organizuoti teisinio Lietuvos žmonių švietimo sistemą. „Valstybė pagaliau turi išsivaduoti iš baudžiavinio mąstymo su klestinčia valdininkų hierarchija“, - sako komiteto pirmininkas E.Zingeris.

Į diskusiją prie apskirtojo stalo jis pakvietė Konstitucinio ir Aukščiausiojo teismų pirmininkus, Teisingumo ministerijos specialistus, Prezidento patarėjus, Seimo juridinio skyriaus pareigūnus, Žmogaus teisių centro atstovus.

buvo išleistas nesėkmingai rinkiminei kampanijai. Medikamentais irgi naudojasi - mažoji dalis likvidatorių. O juk buvome pradėję ir su juridine konsultacija, ir su kelia dešimčia būtų, ir sanatoriniu gydymu. Valgant apetitas kyla - taip ir „cernobyliciai“ kėlė reikalavimus tiems žmonėms, kurie nieko neprivalėjo, bet širdingai padėjo, tol, kol liko „prie sudžūsusios geldos“ kaip ir buvę. Gerumas ir rūpestis liko neivertintas, todėl nukentėjusieji liko be kvalifikuotos teisinės pagalbos.

Tuo tarpu radioaktyvusis užteršimas Lietuvoje palietė ne tik avarijos likvidatorius (8000 (Nukelta į 8-tą psl.)

Diskusijose, kaip pranešė BNS, konstatuota, kad priimta pakankamai įstatymų, ratifikuota konvencijų, užtikrinančių žmogaus teises Lietuvoje, tačiau didžioji dalis šalies žmonių, išskyrus socialinį elitą, tebėra žaisliukai valdininkų rankose.

Teisingumo viceministras G.Svedas pasakojo, kad i Vyriausybės priimamąjį atvykę žmonės nori paprasčiausios informacijos - į ką jie turi kreiptis ieškodami teisybės. Vyriausybei bus rekomenduojama įkurti žmogaus teisių komisaro instituciją. Joje būtų nemokamai aiškinami visi šalies ir tarptautiniai dokumentai, teikiamos rekomendacijos ir konsultacijos.

Pasiūlyta įkurti gynybos civilinėse bylose fondą - kol kas valstybė garantuoja piliečio gynimą tik baudžiamosiose bylose.

Taip pat norima išleisti Lietuvos Konstitucijos komentarą, kokį turi visos Vakarų valstybės. Teisinių grupė jau yra parengusi tokią knygą, tačiau bet kokie užsienio fondai sutiktų finansuoti jos leidybą tik dalį lėšų skyrus Lietuvos Vyriausybei.

Teisnininkai kalbėjo, kad Lietuvoje per greitai vyksta įstatymų leidybos procesas ir nespėjama atsižvelgti į žmogaus teisių specialistų nuomonę. „Lr.“

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Motinos Diena gegužės 9-tą minėjo „Tėviškės Aidų“ darbuotojai: redaktorius, administratorius, kompiuterio specialistė ir ekspedicija - apie 20 žmonių. Kun. Pr. Dauknys aukojo šv. Mišias Aušros Vartų koplytėlėje už visų čia esančių motinas, gyvas ar mirusias. Liturginius skaitymus atliko redaktorius Edvardas Sidlauskas ir padėjo išdalinti šv. Komuniją abiem pavidalais. Kartu atšventėm ir mūsų lietuviškų pamaldų zakristijono Stasio Siuškaus vardines. Sekė kavutė.

Motinos Dienos iškilmingos pamaldos gegužės 11d. Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje. Mūsų Parapijos Sekmadienio Mokykla - mokiniai pasipuošę tautiniais rūbais ir su mokytojom žengė su procesija į bažnyčią. Kryžių nešė Povilas Birštonas ir Justinas Balbala. Mokinių choras, vadovaujamas mokytojos, dabar jau ir mokyklos direktorės Ritos Mačiulaitienės vargonavo ir jos išmokyti mokiniai giedojo „Marija, Marija“ 3 posmus, „Kaž kas gieda ar girdi“ ir kartu su visa bažnyčia giedojo Tėve Mūsų ir po Mišių Marijos Litaniją. Liturginius skaitymus atliko Rita Mačiulaitienė aiškiu, taisyklingu tarimu. Kun. Pr. Dauknys tarė Motinos Dienai skirtą žodį. Tikiųjų maldą pateikė klasių atstovai: II skyriaus mokinys Darius Prancckūnas: „Svenčiausia Marija, meldžiamės už visas motinas gyvas ar mirusias“. III skyriaus mokinys Edvardas Stephens: „Jėzau Kristau - Motina ir Tėvynė kiekvienam tik

viena. Apsaugok motinas ir taip pat mūsų tėvų žemę - Lietuvą“. IV skyrius Mantas Vaitkus: „Mielasis Dieve, globok visas Motinas ir per savo meilę duok joms stiprybės“. V skyrius Vilija Stephens: „Marija, Dievo Motina, per Tave dėkojame mamytėms už jų meilę, rūpestį ir kantrybę, mus auginant“. VI skyrius Saulius Klimas: „Dangiškoji Motina Marija, Tavo meilė visada mus lydi. Padėk mums būti gerais ir sąžiningais kasdieną. Meldžiam Tave, Viešpatie“.

Valentinas Čižauskas perskaitė iš Vatikano gautą pranešimą, kad Popiežius Jonas Paulius II mūsų kunigą dr. Pr. Dauknį pakėlė į GARBES PRELATUS.

Stasys Sneideris, 75 m. amžiaus, gimęs Kybartuose, mirė gegužės 6d. Iš ryto ji aplankė kun. P. Dauknys Western ligoninėje Footscray, jam suteikė šv. Aliejų Ligonių Sakramentą ir jis už kelių valandų mirė. Liūdesyje jo brolis Jonas. Rožančius prie karsto buvo Ern Jensen laidotuvių koplyčioje Preston. Laidotuvių šv. Mišios aukotos Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje ir palydėtas į Altona kapines. Teilsisi Viešpaties Ramybėje.

Latrobe Valley, Sale ir apylinkių lietuviai bailsuosius birželio trėmimus į Sibirą minės birželio 7d. šeštadieni - šv. Mišiomis 12 val. Servacijaus ir Alvinos Sabrinskų sodyboje Tombo Street, Moe. Kartu su kunigu atvyks ir iškalbinga paskaitininkė ir Parapijos choristai. Kviečiame visus apylinkių lietuvius.

KVIEČIAME

atsilankyti į pabaltiečių ruošiamą koncertą **sekmadienį, gegužės 25d.** 3 val. p.p. Estų Namuose, 43 Melville Road, West Brunswick.

Kviečia Melbourno „Dainos Sambūris“

„Džiugo“ Tunto iškyla

Sestadienį, 19-tą balandžio, gražią rudenio dieną skautai ir tėveliai kartu paisyklauti rinkosi netoli nuo Melburno esamame „Jells“ parke.

Išsikėpant „BBQ“ dešrelės ir papietavę buvome vadovų suskirstyti į grupes žaidimams.

Žaidimai buvo įdomūs ir kartais sukėlė daug juoko. Visi rungtynavome bėgimo lenktynėse, bėgimas nešant apelsiną ant šakutės, guminių aulinių batų metimu į tolį, lenktynės maišuose. Garsiai šaukėme kai vienoje pusėje tėveliai, o kitoj - mūsų vadovai tempė storą

virvę. Tėveliai laimėjo - tuntininkas sakė kad iš mandagumo skautai jiems leido laimėti.

Po žaidimų visi buvo apdovanoti saldinais ir šokoladais ir kaip Olimprijadoje - medaliais, tikrai popieriniais.

Smagiai praleidome dieną, buvo maždaug 50 skautų ir tėvų. Ačiū sesei skautininkei Onai ir jos vyrui skautininkui Linui už sumaniai pravestus žaidimus ir dovanas.

Broliai - Tomas ir Paulius Kviecinskai

Adelaidė

Jungtuvės

Pernai iš Svedijos Adelaidėn atvyko jauna sužieduotinių pora: Shahram Barati ir Ernesta Daraškevičiūtė. Shahram yra gimęs Irane, bet emigravo į Svediją ir tapo jos piliečiu. Ernesta yra gimusi Telšiuose, Lietuvoje. Prieš kelis mėnesius jiedu apsigyveno Liet. Kat. Centre, St. Peters, SA.

Kovo 20d. 2-trą val. popiet. šv. Kazimiero bažnyčioje, St. Peters, įvyko jūdvių jungtuvės, esant liudininkais Alfonsui ir Birutei Budriams. Po to Budrių namuose buvo vestuvinės vaišės.

Shahram dirba Adelaidės universitete ir studijuoja, o Ernesta studijuoja anglų kalbą. Jaunavedžiams linkime darnaus bei laimingo vedybinio gyvenimo ir gausios Dievo palaimos. - Klebonas ir parapiečiai.

Krikštas

Kovo 8d., šeštadienį 4.00 val. popiet. šv. Kazimiero bažnyčioje, St. Peters buvo pakrikštytas kūdikis Matthew Lewis Becker, Danutės Lelytės-Beckerienės anūkas. Kūdikio tėvai yra Derrick Becker ir Kanela Athanasopoulos, o krikštatačiai: Daniel Becker, Mark Becker ir Yainoula Athanasopoulos.

Krikšto apeigas atliko kun. Juozas Petraitis, MIC.

Krikštytųjų vaišės buvo Liet. Kat. Centro salėje, dalyvaujant 70 kviestinių svečių - Kūdikiu linkime sveiko augimo ir Dievo palaimos visai šeimai.

A.†A. Juris Tunkūnas

A.†a. Juris Tunkūnas staiga mirė balandžio 19d. Ashford ligoninėje, Adelaidės priemiestyje, baigdamas 93-čius amžiaus metus. Velionis Juris buvo gimęs Rygoje, Latvijoje, penkių vaikų lietuvių šeimoje. Juris tarnavo Lietuvos kariuomenėje, o vėliau gyveno Kaune ir dirbo mechaniku.

Viktoro Baltučio knygos „Išsinešėmė Tik Ilgesį“ pristatymas

Džiugu, kad Adelaidėje sukruto rašytojai. Neilgame laikotarpyje pristatytos net 3 knygos: Onos Baužienės „Mano Gyvenimo Prisiminimai“, Bronės Mockūnienės „Lietuviai Australijoje“ ir štai, Viktoro Baltučio „Išsinešėmė Tik Ilgesį“ pristatyta 1997 balandžio 20d., sekmadienį 13.30 val. Lietuvių Namuose. Pristatymą suruošė Lietuvių Namų Bibliotekos Vadovybė.

Knygos pristatymą pravėdė Bibliotekos vadovybė - N. Alvikienė.

V. Neverauskas knyga pristatė. Atkreipė dėmesį, kad tikrai per visą knygą - taigi visą autoriaus gyvenimą Jį lydi ilgesys. Kur bebūtum, kokioje šalyje nešiesi ilgesį kartu. Ilgesio negali atsikratyti. Tačiau ilgesys tampa ir gyvenimo vavykliu. Atgavaus Lietuvai Nepriklausomybę ilgesys lyg mažėja, bet ir šiandien jis tas pats...

Knyga priskiriama prie atsiminimų. Yra maloni paimti į

Karo metu Juris pasitraukė Vokietijon ir ten vedė Valentina Ivanova(ite) 1945 m. Tunkūnai 1949 m. atvyko Australijon ir apsigyveno Adelaidėje. Čia Juris visą laiką dirbo įrankių dirbtuvėje (tool maker) iki pasiekė pensijos amžiaus. Velionis buvo ramaus bei malonaus būdo žmogus ir praktikuojantis katalikas.

Velionies Jurio laidotuvės buvo antradienį, balandžio 22d. šv. Kazimiero bažnyčioje kun. J. Petraitis 9.45 val. kartu su laidotuvių dalyviais sukalbėjo rožinio dalį ir aukojo šv. Mišias už mirusį bei pasakė pamokslą. Velionies kūnas buvo paldydėtas į Dudley Park kapines. Čia klebonas sukalbėjo laidojimo maldas, o visi sugiedojo „Viešpaties Angėlą“. Po to laidotuvių dalyviai buvo pakviesti sugrįžti į Parapijos salę pabendravimui ir užkandžiams. Laidotuvėse dalyvavo apie 60 asmenų. Užkandžius paruošė ALK Moterų draugijos valdyba.

Liūdesio valandoje reiškiame gilią užuojautą Valentinai Tunkūnienei, jos draugėms bei draugams ir artimiesiems, o velionis Juris tegul ilsisi Viešpaties ramybėje. JNP

Adelaidės lietuvių biuletinio (Sventadienio Balsas - Lietuvių Žinios) posėdyje balandžio 9d. sudaryta leidimo komisija: pirm. - V. Neverauskas, sekre. - V. Baltutis, išd. - V. Vencius, admin. - A. Lazauskienė, nariai: Adel. Apyl. v-bos pirm. J. Vaboliene, D. Dunda, A. Kubilius ir A. Mačiukas. Redaktorius kun. J. Petraitis, MIC.

Pensininkų klubo metiniame susirinkime, balandžio 17d. buvo perinkta klubo valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirm. - E. Dukas, sekre. - Br. Launikaitienė, išd. - Ald. Kazlauskienė. Nario mokesčio rinkėjas ir parengimo organizatorius P. Andrijaitis, turto globėjas Jn. Stankevičius.

rankas. 56 skyriai su pavadinimais. Aprašoma išgyvenimai, šeimos nariai, sutikti žmonės. Daug skiriama apie Lietuvos laisvės atgavimą, pirmąjį išvykimą į Lietuvą, kur viskas atrodo lyg po didžiulės audros. Taip pat gausiai apie pasaulio lietuvius. Aprašoma trijų kartų gyvenimas. Kartu čia ir istorinis dokumentas apie pergyventą nerimą, kuris yra mūsų gyvenimo našta. Knyga parašyta kruopščiai, teisingai.

Baigdamas savo mintis knyga paskaiciūs V. Neverauskas padėkojo autoriui.

Pristatant knygą įsiterpė skaitytojai: E. V. Baltučių dukrelė Anita Patupienė paskaitė pirmąjį knygos skyrių „Gimtinė“. Vyresnioji - Danutė Baltutytė, apie gyvenimą ir darbą anglių kasyklose Yallorne ir Kristina Dundienė - Adelaidėje.

Kaip malonu autoriui, kad knyga pristatant abi dukrelės taip gražiai skaitė tėvelio parašytos

(Nukelta į 8-tą psl.)

Prieš karą ištremti Suvalkų lietuviai nepamiršta istorijos

Suvalkiečių draugija „Suvalkija“ tapo viena iš dvylikos šalies organizacijų, kurios parengta programa pripažinti tarptautinės plėtros agentūros (USAID) fondo „JAV - Baltijos šalims“ konkurso nugalėtoja.

Draugijos tarybos pirmininke marijampolietei B.Kižienei Vilniuje, JAV ambasadoje, buvo įteiktas nugalėtojo sertifikatas, o draugijos sąskaitą šiomis dienomis fondas perves 10 tūkstančių litų.

„Suvalkija vienija per 400 narių, kurie 1941 metais buvo ištremti iš Suvalkų krašto pagal Vokietijos ir SSRS susitarimus. Draugija nugalėjo konkurse, pateikusi tarptautinės konferencijos rengimo programą „To negalima pamiršti“.

Pasak B.Kižienės, dėl hitlerinės Vokietijos trėmimų nukentėjo 15 Europos valstybių piliečiai. Vokietija juos ištremdavo mainais į tose šalyse gyvenusius vokiečius.

Iš Lietuvos į Vokietiją prieš karą išvažiavo 52 tūsk. žmonių. Tiek pat lietuvių, gyvenusių Lenkijos Suvalkų krašte, buvo ištremti iš savo namų į Lietuvą.

B.Kižienės nuomone, specialiuoju statusu mūsų šalyje turėtų turėti ne tik politiniai tremtiniai ir kaliniai, bet ir

ištremtieji iš Suvalkų. Kalbininkai tarybos pirmininkei patarė siekti jiems išnamų pavadinimo.

Konferencijoje, kuria suvalkiečių bendrija ketina Juodojo kaspino dieną surengti Marijampolėje ir kuriai lėšų skyrė JAV fondas, tikimasi sulaukti svečių iš Estijos, Latvijos, Rumunijos, Čekijos, kurių piliečius hitlerinė Vokietija taip pat buvo ištremusi.

Pasak B.Kižienės, bus prisimenami ne tik kančių keliai, kuriuos praėjo išnamiai, bet ir aptartos nekilnojamojo turto, žemės grąžinimo problemos.

Vokiečiai, išvykdami iš Lietuvos prieš karą, istorinių šaltinių duomenimis, paliko turto už 114 milijonų litų. Išnamiais save vadinantys žmonės tikisi, kad jiems už turėtą žemę bus atmatuota dalis išvykusių vokiečių paliktos žemės.

Seimo pirmininko pavaduotojas A.Kubilius, priėmęs „Suvalkijos“ tarybą, pažadėjo jų interesus nepamiršti rengiant nekilnojamojo turto grąžinimo įstatymą. „L.r.“

Pranešimas Skautininkams

Sekanti Melbourno Skautininkų Ramovės sueiga įvyks antradienį, gegužės 27-tą, 7 val. vak. Parapijos Namuose. Visi skautininkai, su antram pusėm, kviečiami dalyvauti. Bus aptarta skautininkų pasirodymai Džiugo Tunto koncerte birželio 22d. Primename, kad laikas susimokėti Ramovės metinį mokestį. Taip pat, skautininkai verda pietus sekmdienį, birželio 1 dieną. Galintys padėti kviečiami pranešti Ramovės pirmininkei.

s.Birutė Prašmutaitė

A. Sabonio kontraktas bus bomba krepšinio rinkoje

„Jeigu Arvydui Saboniui per kitą sezoną nenusibos Amerika, mes jam rengiame tokį kontraktą, apie kurį colinėmis raidėmis rašys visos Europos spauda“, - teigė krepšinio agentas Luciano Capicchioni.

L.Capicchioni vadovauja San Marine įregistruotam Tarptautiniam krepšinio centrui (IBC). Jis yra vienas garsiausių pasaulyje krepšinio agentų. L.Capicchioni tvarko net aštuoniolikos NBA krepšinininkų reikalus. Daugiau už jį BNA žaidėjų turi tik M.Jordano agentas D.Falkas.

Pokito sezono bus peržiūrėta „Portland Trail Blazers“ ir A.Sabonio sutartis. Realu, kad A.Sabonio naujasis kontraktas siektų 10 milijonų dolerių ir daugiau. Agentas neabejoja, jog panaši sutartis bus pasirašyta. Nebent to nebenorėtų pats krepšinininkas.

IBC klientai yra dar šeši Lietuvos krepšinininkai - Rimas Kurtinaitis, Virginijus Praškevičius, Žydrūnas Ilgauskas, Saulius Štombergas, Eurelijus ir Mindaugas Žukauskai. L.Capicchioni tvirtino esąs patenkintas visais savo klientais iš Lietuvos, o labiausiai - Arvydu Saboniu. „L.r.“

Lietuvos bankininkystė atsigauna

Europos reitingo agentūra IBCA pranešė, jog Lietuvos bankininkystė po 1995 metų pabaigoje ištikusios krizės jau pradeda atsigauna.

Agentūros apžvalgoje teigiama, jog per dvylika pastarųjų mėnesių bankai pagerino paskolų portfelių kokybę ir ėmėsi kur kas efektyvesnės paskolų priežiūros. „Devyni praėjusių metų mėnesiai parodė, jog bankai laipsniškai atsigauna“, - rašoma apžvalgoje.

IBCA specialistai pažymėjo, jog per metus gerokai padidėjo bankų aktyvai ir mažėjo palūkanų norma. Bankų aktyvai per devynis pirmuosius praėjusių metų mėnesius padidėjo 25 proc., ir agentūros specialistai tai aiškina bankų aktyvumu Vyriausybės vertybinių popierių rinkoje bei tarpbankine veikla.

Indėlių padidėjo 16 proc., ir

tai rodo, pasitikėjimas bankais sugrįžta. Vidutinė palūkanų norma sumažėjo nuo 30 iki 10 proc.

IBCA ekspertų manymu, krizė 1995 metų pabaigoje bankus ištiko dėl Lietuvos ūkyje egzistavusių sunkumų ir nepatyrusių banko vadovų veiklos klaidų.

Dėl šių priežasčių tapo nemokiais ir bankrutavo maždaug 15 iš 28 tuo metu šalyje veikusiu bankų.

„Dėl šių problemų galima kaltinti ir Lietuvos banką, kuris tuo metu prastai prižiūrėjo bankus ir neturėjo pakankamai griežtai ir tiksliai suformuluotų reikalavimų tiems bankams. Kita vertus, centriniam bankui pagerinus priežiūrą ir sugriežtinus reikalavimus, bankininkystės būklė bemažant pasitaitė“, - rašoma apžvalgoje. „L.r.“

Viktoro Baltučio knygos „Išsinešėmė Tik Ilgesį“ pristatymas

(Atkelta iš 7-to psl.)

knygos ištraukas.

Visi skaitymai sklandžiai, gražiai perduoti. Susidarė įspūdis, kad lengvas stilius, malonus skaityti, jautrus aprašymai, ypačiai „Gimtinės“, kur minima gimtinės aplinka, kaimynai, visi 4-ri metų laikai, lyg nupiešti vaizdai.

N.Alvikienė padėjo V.Neverauskui už knygos pristatymą ir visiems prisidėjusiems prie parengimo.

Sveikino: Apy. Vald. pirm. J.Vaboliene dėkojo už įnašą Lietuvių Tautai lietuviškos knygos metais. Lietuvos Garbės Konsulas J.Jonavičius, klebonas kun. J.Petraitis pasakė, kad knygos pristatymas tai lyg pašventinimas, dabar mes skaitysiame. V.Janulis stebėjosi autoriaus energija, dirbant dalyvaujant visur ir dar tuo pačiu laiku, parašius knygą.

Autorius - Viktoras Baltutis dėkojo Liet. Namų Bibliotekos vadovybei ir susirinkusiems. Rašė knygą dėlto, kad sužymėti pėdas nueitis iš savo krašto iki to sauso, rudo kontinento. Tai yra reikalinga ateinančioms kartoms, kad jie suprastų kodėl mes taip gyvenome.

Dar kartą dėkojo visiems, savo šeimai ir vadovybei, kurie knygą pristatė. Ypačiai V.Neverauskui, kuris knygą taip gerai apibūdino.

N.Alvikienė pakvietė knygą nusipirkti. Susidarė ilga eilė. Autorius kiekvienam į knygą pasirašė.

Moterys nešiojo užkandėlių, buvo gėrymių, šnekėjoms, džiaugėmės nauja knyga. Daugumas pasiliko kavutei.

Ačiū autoriui paliekančiam to skaudaus mums visiems laikotarpio pėdsakus, tą amžinai mus lydintį ilgesį Tėvynę palikus... S.P.

BŪTI AR ŽŪTI?

(Atkelta iš 6-to psl.)

žmonių), bet ir dar grupės: tai tie, kurie 1986 metų balandžio 28,29,30 dienomis buvo atvirame ore ir gavo dideles dozes. Tai ir tie, kurie dirba su radioaktyviomis medžiagomis, ir tie, kurie gydymo metu buvo švitinami. Bet svarbiausia - tai Ignalinos AE - sovietinis monstras, avarija kuriame genetinės katastrofos grėmė grasina mūsų Tėvynei kiekvieną minutę.

(Bus daugiau)

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWNE. (TEL: 9708 1414)

KLUBO VALANDOS

Pirmd., trečiad., 5 v.v. - 10.30 v.v.

ANTRADIENIAIS KLUBAS UŽDARYTAS

Ketvirtadieniais	5 v.v.	-	11.00 v.v.
Penktadieniais	5 v.v.	-	12.00 v.v.
Šeštadieniais	12 val.	-	1.00 val. nakties
Sekmdadieniais	12 val.	-	10.00 v.v.

VALGYKLA VEIKIA:

Penktadieniais	6. val.	-	8.00 v. p.p.
Sekmdadieniais	12.30 v. p.p.	-	7 v.v.

SVEDIŠKAS STALAS. SMORGASBORD.

Šeštadieniais	12 val.	-	2 v. p.p.
	ir 6 v.v.	-	8 v.v.

Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus. Kodėl ne Lietuvių Namuose?

Kodėl nepasiteirauti?

Skambinkite 9708 1414.

IX Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas

Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga kviečia jaunimą kandidatuoti atstovais sekančiam 9-tam Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui, kuris įvyks Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Bostone liepos 17-27, 1997.

Kandidatai turi būti tarp 18 ir 35 metų amžiaus.

Pareiškimai turi būti įrodama:

- Kodėl kandidatas nori būti atstovu;
- Dabar ir praityje nuveikti darbai lietuvių bendruomenėje;
- Ką pasižada veikti bendruomenės labui ateityje po Kongreso.

Kiekvienoje Lietuvių apylinkės bendruomenėje jaunimas išsirenka savo atstovus pagal nurodytą skaičių. Siųskite savo pareiškimus iki birželio 8-tos, 1997 m. šiuo adresu: Linas Kasperiušas, 2 Langridge St., Middle Park, VIC 3206.

Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga

Aukos Australijos Lietuvių Fondui

\$500 M. Vaškevičienė (1500). \$20 E. Sidlauskas (130) - sesutės a. ū. Onos Birutės Rapalienės atminimui. \$20 J. Donela (320) - a. ū. Juozui Kairiui mirus, vietoj gėlių.

Valdybos vardu dėkoju už aukas.

A. Ališauskas
ALFondo išdinininkas